

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2872

av Markus Wiechel (SD)

Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område (Ipred)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta inom EU för att riva upp lagen om civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen röstade den 25 februari 2009 igenom lagen som den 1 april samma år trädde i kraft. Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område, eller som på engelska kallas International Property Rights Enforcement Directive (Ipred), är ett direkt översatt EU-direktiv och innebär i praktiken ett flertal lagar och förändringar i tidigare lagar. Ingenting pekar på att fildelning av upphovsrättsskyddat material har minskat i Sverige sedan lagen infördes.

Kortfattat innebär lagen civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område att företag och organisationer kan bedriva brottsbekämpning. Rättighetsinnehavare som ofta råkar vara stora mediebolag kan spåra personer som anses syssla med fildelning av upphovsrättsskyddat material. Utan brottsmisstanke kan företag alltså agera privatpolis, vilket inte ens är förenligt med svensk lag, genom att kräva ett utlämnande av IP-adresser. Detta ger bolag en form av myndighetsutövning gentemot privata intressen. Det är inte rimligt att eventuella mål som dessa, hanteras som civilmål, där den enskilde medborgaren sätts i en mycket ogynnsam situation, eftersom den svarande själv får stå för alla rättegångskostnader, ofta emot multinationella företag.

Lagen kriminaliserar mer eller mindre en hel generation då var eller varannan ungdom på ett eller annat sätt sysslat med fildelning. En liknande debatt som förs idag fördes när kassettbandet kom, men då togs det rätta beslutet, att inte stoppa den tekniska utvecklingen i samhället. Teknikutvecklingen är en del av moderniseringen av samhället som varken bör eller går att stoppa.

IP-adresser översätts ofta idag till personuppgifter, vilket inte är rimligt då det är omöjligt att veta vem som har suttit vid datorn som är kopplad till IP-adressen fallet i fråga rör sig om. I praktiken förbjuder lagen även öppna trådlösa nätverk, såväl för privatpersoner som för kaféer, företag, skolor och liknande vilket är en större förlust och ett större problem för samhället än vad illegal fildelning någonsin kommer att vara. Det enda som krävs för att domstolen ska gå på bolagets sida är när bolagets ofta väl påkostade advokat kommer till domstolen med en ”skärmdump”, d.v.s. en bild på vad dataskärmen vid ett specifikt tillfälle har visat, eller en kopia på en IP-adress.

Det är tänkt att lagstiftningen ska fungera på ett sätt så att de fåtal personer som laddar upp stora mängder film, musik och annat är de enda som ska vara oroliga för lagen. Detta är dock inte sant. Det vanligaste sättet att dela filer på internet är genom vad som kallas bittorrent. Med bittorrent finns det ingen skillnad på vem som laddat upp och vem som laddat ned en fil. De som laddar ned något laddar också upp samma fil på detta sätt krävs ingen central server som sprider filerna. Därmed är det de s.k. vanliga fildelarna, d.v.s. de som enligt lagen inte är tänkta att åka fast, som drabbas.

Vad som också blivit vanligt i Danmark, och som det även pratats om i Sverige, är att bolagen som vill åt IP-adresserna påstår sig skicka varningsbrev innan rättsliga åtgärder. Vad det i själva verket handlar om är kravbrev på tiotusentals kronor till dem som de misstänker syssla med illegal fildelning. Varningen består alltså i ett hot med att gå till domstol för att personen i fråga ska kunna krävas på ännu mera pengar. Godkänner den misstänkta fildelaren kravbrevet kallas det att de gjort upp i godo med bolaget. I detta fall är det katastrof när en nära anhörig eller en vän kanske står för ett internetabonnemang då personen i fråga mycket väl kan vara oskyldig.

Markus Wiechel (SD)